88734 - Yeni doğan çocuğa isim vermeyi geciktirmek

Soru

Bizim çocuklarımız çoğaldı.Fakat koyun bulamadığım için çocuklarımızdan birisine isim vermekte yaklaşık beş ay geciktik.Şimdi bu çocuğa isim vermek câiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti, yeni doğan çocuğa isim verme konusunda çeşitli hadisler gelmiştir. Bu hadislerden bazıları şunlardır:

1. Amr b. Şuayb, babasından, o da dedesinden şöyle rivâyet etmiştir:

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِتَسْمِيَةِ المَوْلُودِ يَوْمَ سَابِعِهِ، وَوَضْعِ الأَذَى عَنْهُ، وَالعَقِّ. [رواه الترمذي وقال: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ، وحسنه الألباني في صحيح الترمذي]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- doğan çocuğa yedinci gününde isim verilmesini, ondan eziyetin giderilmesini (saçının tıraş edilmesini) ve Akika kurbanının kesilmesini emretti." (Tirmizî, hadis no: 2832. Tirmizî şöyle demiştir: "Bu, hasen garib hadistir." Elbânî, "Sahih-i Tirmizî"de "hadis hasendir" demiştir.)

Semura b. Cundub'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

كُلُّ غُلَامٍ رَهِينَةٌ بِعَقِيقَتِهِ، تُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ سَابِعِهِ، وَيُحْلَقُ، وَيُسَمَّى. [رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Yeni doğan her çocuk, akikası karşılığında rehindir (Akikası kesilmeden ölürse, kıyâmet günü anne ve babasına şefaat etmekten men edilir). Akikası doğumunun yedinci gününde kesilir, (aynı günde) başı tıraş edilir ve kendisine isim verilir." (Dâvud, hadis no: 2838. Elbânî, "Sahih-i Ebî Davud"da

"hadis, sahihtir," demiştir.)

2. Yeni doğan çocuğa doğduğu ilk günde isim verildiğine delâlet eden hadisler:

[وُلِدَ لِي اللَّيْلَةَ غُلَامٌ، فَسَمَّيْتُهُ بِاسْمِ أَبِي إِبْرَاهِيمَ. رواه مسلم]

"Bu gece bir oğlum oldu. Ona, atam İbrahim'in adını koydum." (Müslim, hadis no: 2315)

Âlimlerin büyük çoğunluğu yeni doğan çocuğa yedinci günde isim vermenin daha fazîletli olduğu görüşüne varmış ve şöyle demişlerdir:

"Enes b. Mâlik'in -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadis, sadece doğduğu ilk günde çocuğu isim vermenin câiz olduğuna delâlet eder.Fakat müstehap olduğuna delâlet etmez." ("el-Muğnî", c: 9, s: 356)

Mâliki mezhebinin bazı âlimleri ile Nevevî -Hanbelilerin bir görüşü de bu doğrultudadır- şöyle demişlerdir:

"Doğduğu ilk günde çocuğa isim vermek müstehaptır.Aynı şekilde yedinci günde de isim vermek müstehaptır."

Nevevî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Sünnet olan; doğumunun yedinci gününde veya doğduğu günde çocuğa isim vermektir." ("el-Ezkâr", s: 286). Bkz: ("el-İnsaf", c: 4, s: 111)

Buhârî -Allah ona rahmet etsin-, çocuğun Akika kurbanını kesmek isteyen kimsenin, Akika kurbanını keseceği yedinci güne kadar isim vermeyi erteleyebileceğini, Akika kurbanını kesmek istemeyen kimsenin ise ilk günde isim vereceğini belirtmiştir.

İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu, Buhârî'den başkasında görmediğim iki görüşün arasını bulan ince bir görüştür." ("Fethu'l-Bârî", c: 9, s: 588)

Hâfız el-Irakî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu, yani yedinci günde isim vermenin müstehap oluşu, Hasan Basrî, Mâlik, Şâfiî, Ahmed ve başka âlimlerin görüşüdür." ("Tarhu't-Tesrîb", c: 5, s: 203-204)

Ashâbımız -Şâfiî âlimleri- şöyle demişlerdir:

"Çocuğa yedinci günden önce isim vermekte bir sakınca yoktur."

Muhammed b. Sîrîn, Katâde ve Evzâî -Allah onlara rahmet etsin- şöyle demişlerdir:

"Çocuk tam olarak (özürlü olmadan) doğarsa, dilerse vaktinde isim verir."

İbn-i Münzir -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Çocuğa yedinci günde isim vermek güzeldir. Ama ne zaman dilerse, isim verebilir."

İbn-i Hazm -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Çocuğa doğduğu günde isim verilir. İsim verme, yedinci güne ertelenirse güzel olur."

İbn-i Muhelleb -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Çocuk doğarken veya doğduktan sonra ona isim vermek câizdir.Fakat yedinci günde Akika kurbanını kesmeyi niyet ediyorsa, bu takdirde sünnet olan; isim vermeyi yedinci güne ertelemesidir.

İbn-i Muhelleb, bunu, Buhârî'nin; "Akika kurbanını kesmemiş olan kimse için, doğduğu günde çocuğa isim verme babı" sözünden almıştır."

Her halükârda zikredilen şeylerin hepsi, bu konudaki hükmün müstehaplık ve câizlik arasında olduğuna delâlet etmektedir. Yedinci günde isim vermenin farz veya vâcip olduğuna delâlet eden hiçbir şey yoktur.Bir kimse, isim vermeyi yedinci günden sonraya ertelerse, bunda hiçbir sakınca ve günah yoktur.

Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demektedir:

" Ashâbımız -Şâfiî âlimleri- ile başka âlimler şöyle demişlerdir:

Yeni doğan çocuğa yedinci günde veya yedinci günden önce veya sonra isim vermek müstehaptır.Nitekim bu konuda pek çok sahih hadis gelmiştir." ("el-Mecmû'", c: 8, s: 415)

Yukarıda geçen açıklamalara göre, sizin, yeni doğan -Allah'ın izniyle- mübârek çocuğunuza ilk günde veya yedinci günde isim vermeniz, Akika kurbanı işini ise imkân buluncaya kadar sonraya bırakmanız daha yerinde ve doğru olurdu.Zirâ Akika kurbanı sadece müstehaptır.Onu terk etmek (kesmemek) hiçbir günahı veya azabı gerektirmez.

Bu konuda (7889) ve (20646) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.